

Water, natuur en Omgevingswet

Wim Jansen
Marcel Vissers
Hanneke Kloosterboer
Maaïke van Roij
Chris Alblas

Natuur en Ow voor waterschappen

Wat gaan we doen?

	Onderdeel	Door	Van
1.	Introductie en moderatie	Wim Jansen	Aan de Slag met de Omgevingswet
2.	Stelsel Omgevingswet, water en natuur	idem	
3.	Invloed	Marcel Vissers	Hoogheemraadschap Delfland
4.	Bescherming en bestrijding	Hanneke Kloosterboer Maaïke van Roij	Waterschap Aa en Maas
5.	Reflectie	Allen	

Huishoudelijke mededelingen

Input voor dit webinar is een uitvraag onder medewerkers van waterschappen.

Hier is selectie van gemaakt.

Factsheet en presentatie komen na webinar beschikbaar.

Vragen stellen in de chat.

Wat	Door	Van
Technische begeleiding	Max Franken	Aan de Slag met de Omgevingswet (Pino)
Beantwoording chatvragen op de achtergrond	Chris Alblas	Informatiepunt Leefomgeving iplo.nl

Tijd voor de mentimeter!

Artikel 1.2(fysieke leefomgeving)

1. Deze wet gaat over:

- a. de fysieke leefomgeving, en
- b. activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving.

2. De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval:

- a. bouwwerken,
- b. infrastructuur,
- c. watersystemen,
- d. water,
- e. bodem,
- f. lucht,
- g. landschappen,
- h. natuur,
- i. cultureel erfgoed,
- j. werelderfgoed.

3. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden in ieder geval aangemerkt gevolgen die kunnen voortvloeien uit:

- a. het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving of het gebruik daarvan,
- b. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- c. activiteiten waardoor emissies, hinder of risico's worden veroorzaakt,
- d. het nalaten van activiteiten.

4. Als gevolgen voor de fysieke leefomgeving worden ook aangemerkt gevolgen voor de mens, voor zover deze wordt of kan worden beïnvloed door of via onderdelen van de fysieke leefomgeving.

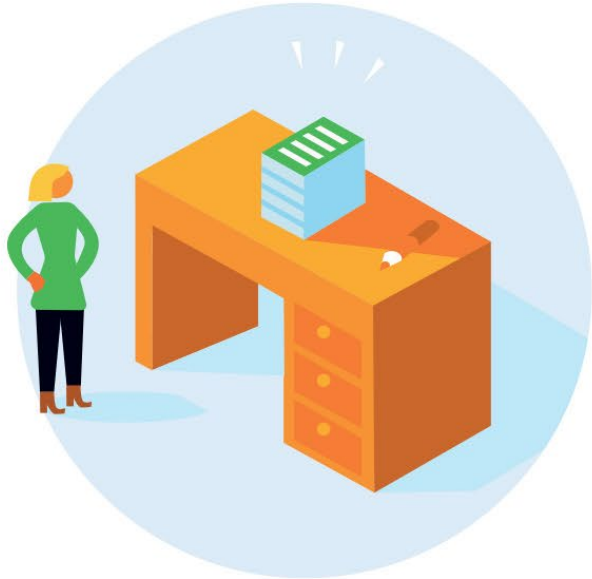
Artikel 1.3 (maatschappelijke doelen van de wet)

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:

- a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
- b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Verbeterdoelen Omgevingswet

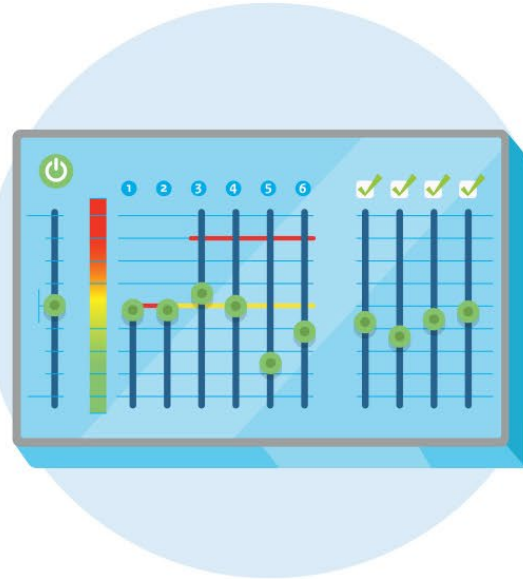
1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

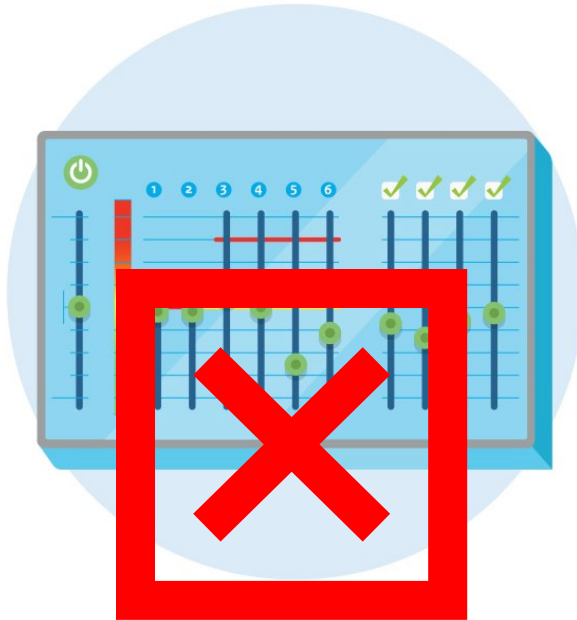

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Verbeterdoelen en natuur

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

	Specifieke bescherming natuur
1.	De specifieke regels voor de bescherming van bepaalde natuurgebieden van Europees belang. In het bijzonder de Natura 2000- gebieden. -> Natura 2000-activiteit
2.	De specifieke beschermingsregels voor dier- en plantensoorten die bedreigd of kwetsbaar zijn, of om andere redenen bijzondere bescherming verdienen. -> flora- en fauna activiteit
3.	De specifieke regels voor het behoud van bossen en kleinere houtopstanden in het buitengebied.
NB 1.	Bijzondere regels in aanvulling op de algemene bescherming die de Omgevingswet al voor natuur biedt.
NB 2.	Enkele onderwerpen uit hoofdstuk 1 van de Wet natuurbescherming worden verder uitgewerkt, waaronder de provinciale taak op het vlak biodiversiteit, de zorgplicht voor natuur en rapportages over de staat van de natuur.

Zorgplicht natuur

Algemene zorgplicht

- overheid, bedrijven en burgers verantwoordelijk voor veilige en gezonde leefomgeving
- vangnet
- geen algemene zorgplicht als er sprake is van specifieke decentrale/rijksregel of specifieke zorgplicht

Algemeen verbod (art. 1.7a Ow)

Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor *aanzienlijke* nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan.

Specifieke zorgplicht

- Specifieke zorgplichten borduren voort op de algemene zorgplicht, maar zijn concreter.
- Een specifieke zorgplicht geldt voor specifieke activiteiten voor concreet genoemde belangen
- Maakt duidelijk wat wel en niet moet gebeuren
- De specifieke zorgplichten zijn algemene regels. Deze regels gelden direct voor burgers en bedrijven **ook** als er andere specifieke regels zijn. Onder meer opgenomen in Bal en Bbl.
- Naast het Rijk kunnen andere overheden specifieke zorgplichten opnemen in hun verordeningen of omgevingsplannen.

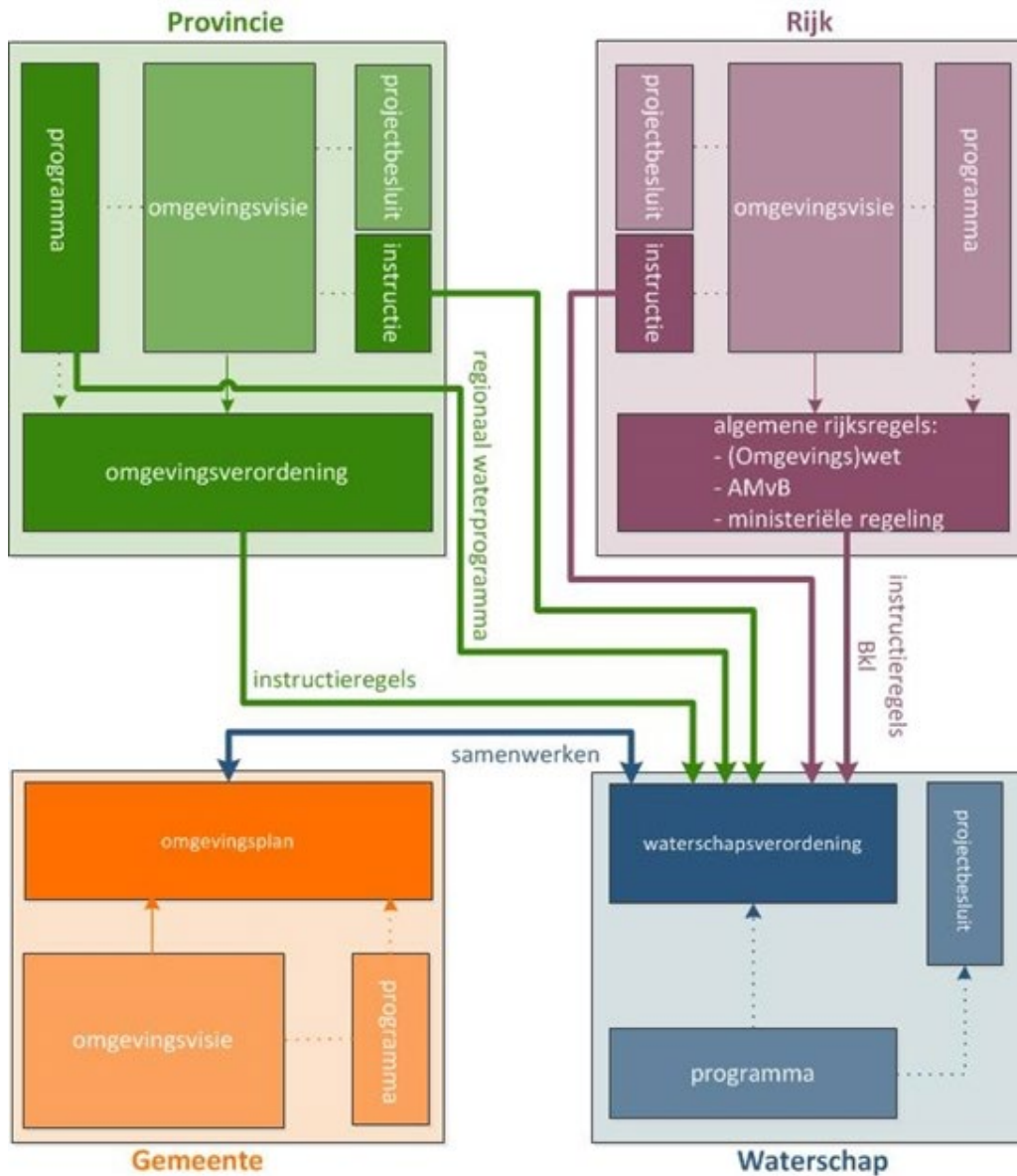
Specifieke zorgplicht uit Wnb in:

- Artikel 11.6 Bal voor Natura 2000-activiteiten
- Artikel 11.27 voor flora- en fauna activiteiten

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/zorgplicht/>

Invloed

Greep op het stelsel

Waar zijn aangrijpingspunten voor “water en natuur”

in stelsel waar verschillende bevoegdheden samenkomen

Samenhang instrumenten Ow

Aanvullingspoor natuur:

Meenemen natuur (en water) op niveau **omgevingsvisie** en koppelen aan andere belangen

- voorzien in versterking natuurwaarden bij mogelijke schadelijke effecten
gewenste ontwikkelingen
- Voorzien dat bepaalde ontwikkelingen niet kunnen vanwege gevolgen voor
natuurwaarden

Vanuit omgevingsvisie verdere concretisering in het **omgevingsplan** van de gemeente.

Invloed

Waterschapsverordening “rekening houden” met:

Beleidsdocumenten waterschap

- >wateragenda
- >waterbeheerprogramma

Omgevingsvisie provincie

- > regionaal waterbeleid (in samenhang andere beleidsvelden)

Regionaal waterprogramma provincie

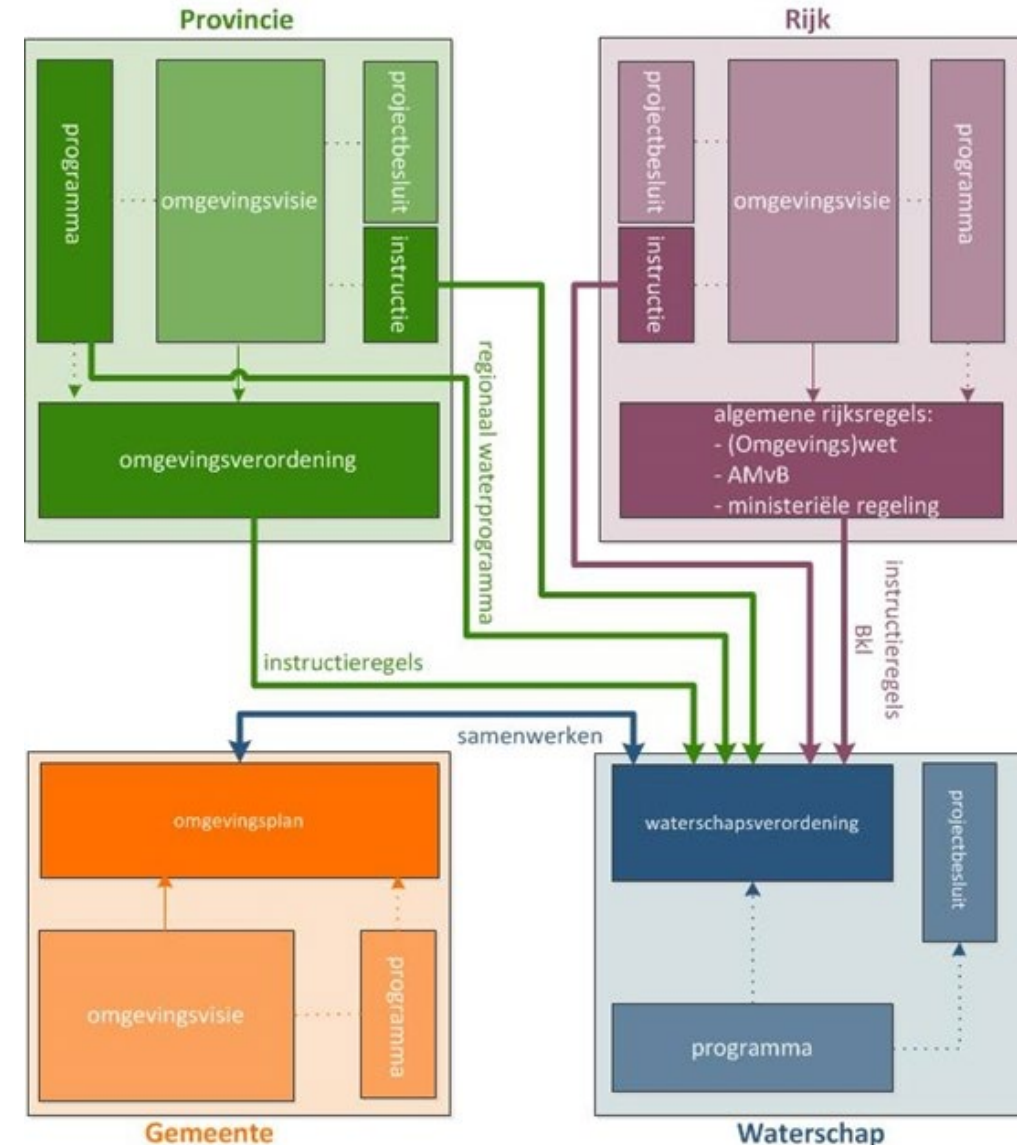
- > doelen (en maatregelen) Kaderrichtlijn Water

Omgevingsplan gemeente

- > goede afstemming weging van het waterbelang
- > ook uitvoeringsaspecten
- > bij wijziging OP op basis buitenplanse OP-activiteit

Instructieregel Rijk/provincie

Instructie Rijk/ provincie

Participatie

Verskillende verplichtingen in Ow

Waterschap in rol planmaker

Waterschap in rol bevoegd gezag

Participatie leidt tot betere plannen

Participatie leidt tot meer draagvlak

Participatie leidt tot kortere procedures

Alleen intrinsieke motivatie bij alle deelnemende partijen leidt tot succesvolle participatie!

Wetsvoorstel versterking participatie decentraal niveau (september 2022)

- > inspraakverordening wordt **inspraak- en participatieverordening**
niet alleen voorbereiding, ook uitvoering en evaluatie beleid*
- > **right to challenge** alias **uitdaagrecht**

Specifieke vorm participatie in de uitvoeringsfase

Inwoners of lokale maatschappelijke partijen verzoeken gemeente om de feitelijke uitvoering van een taak over te nemen als zij denken deze taak beter en goedkoper uit te kunnen voeren.

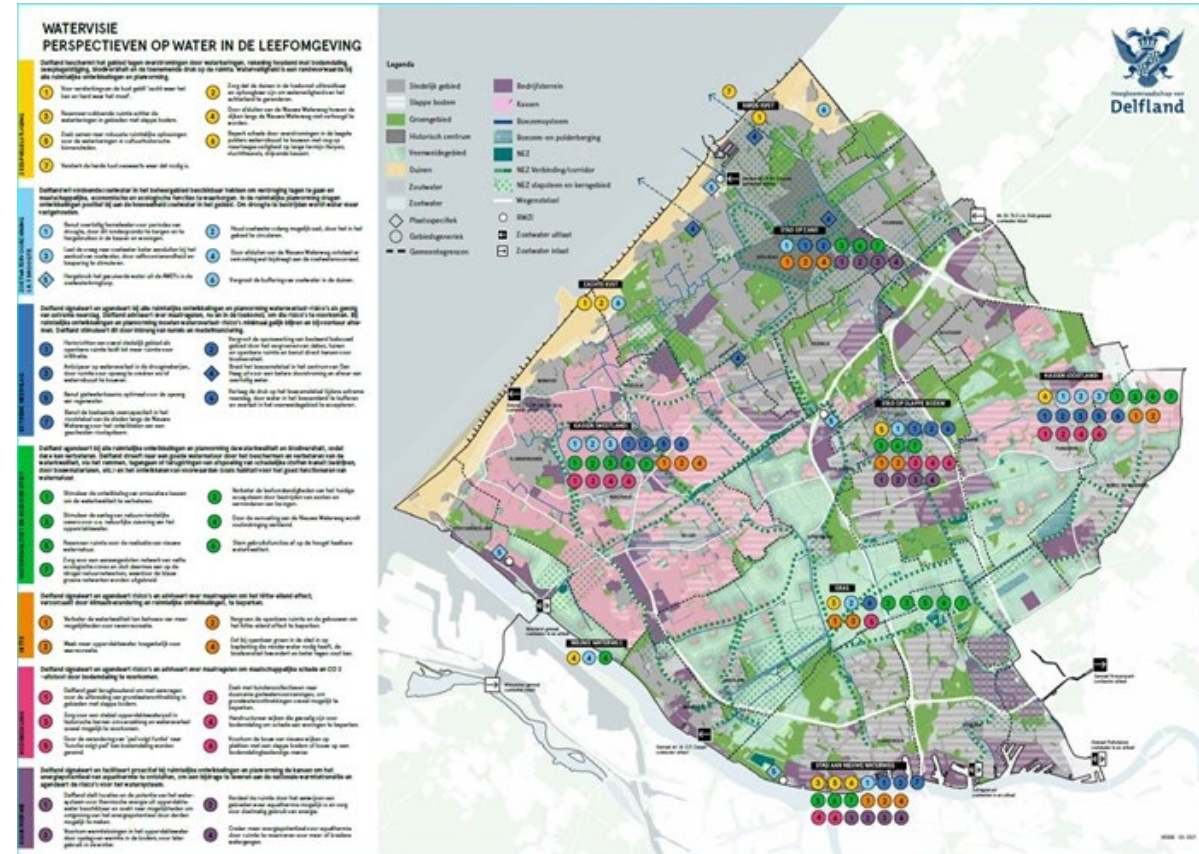
Symbolisch of extra impuls?

Het bestaat uit drie elementen:

Visiekaart

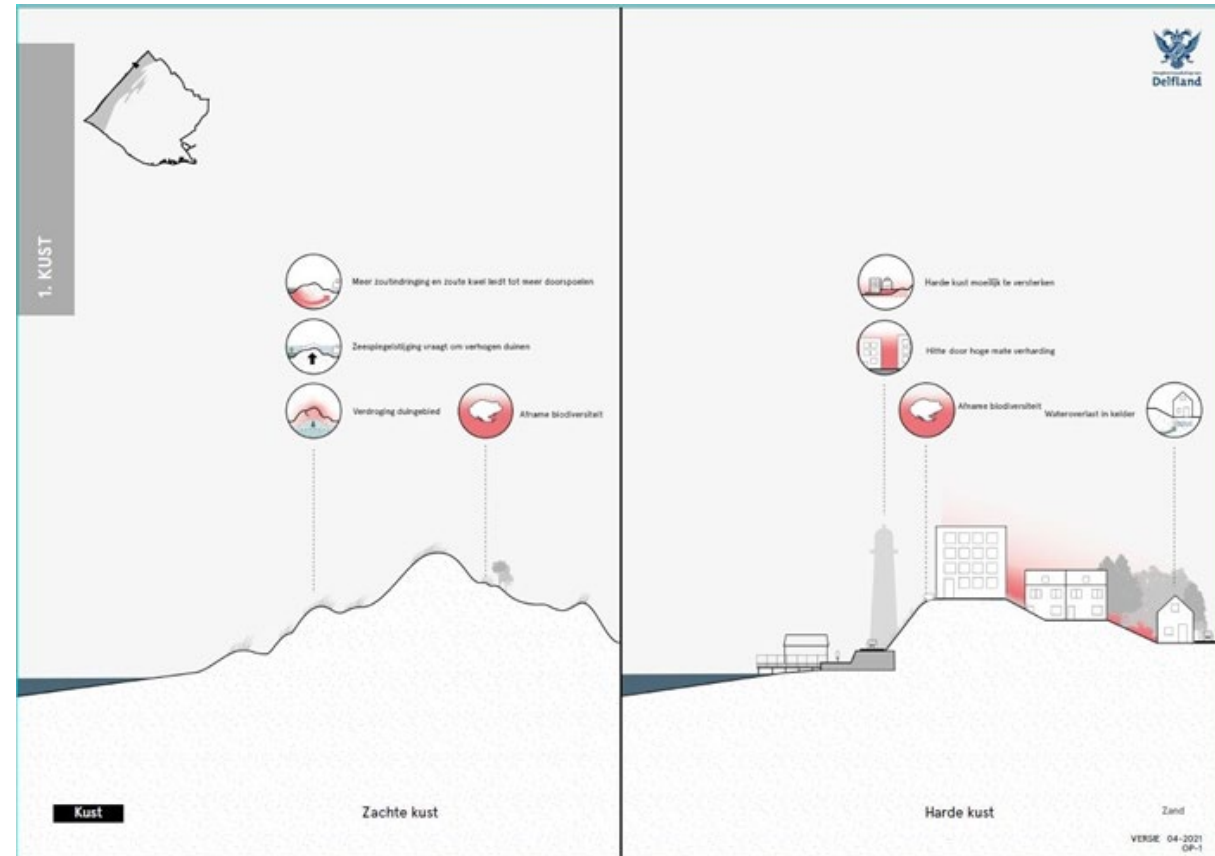
- overzichtskaart met
- Wat kunnen we doen in de toekomst om klaar te zijn voor uitdagingen.
- Zes verschillende ontwikkelingen

Opgavekaart met perspectieven:

- Specifieke informatie per gebied
- Wateropgaven voor acht typische gebieden
- Mogelijke richtingen ontwikkeling gebied in de (verre) toekomst

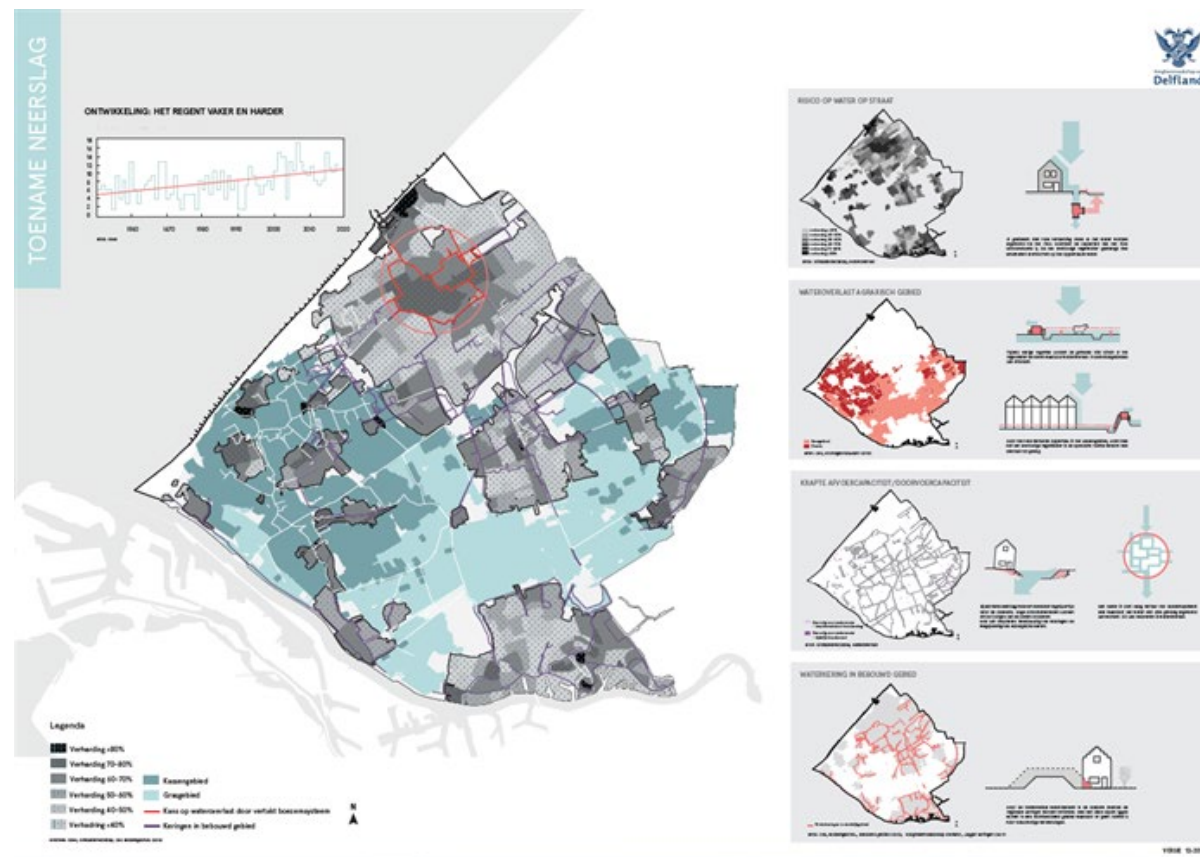
Watervisie Delfland

Themakaarten:

- Waar spelen ontwikkelingen en hoe zitten die in elkaar
- Bijvoorbeeld: in welke gebieden bestaat risico op wateroverlast en hoe komt dat?

Themakaarten voor:

- Landbouw
- Energie
- Biodiversiteit
- Verstedelijking
- Bodemdaling
- Toename neerslag
- Droogte
- Hitte
- Zeespiegelstijging
- Aquathermie
- Onderlegger Delfland

Animatie

https://www.youtube.com/watch?v=-anT0sQjozc&ab_channel=HoogheemraadschapvanDelfland

Bescherming en bestrijding

Soortenbescherming

- Omgevingsvergunning voor flora- en fauna activiteit (nu ontheffing)
 - Voor handelingen met mogelijke schadelijke gevolgen voor beschermde soorten
 - Reikwijdte vergunningplicht opgenomen in Hoofdstuk 11 Bal
 - - handelingen die betrekking hebben op vogels en op grond Vogelrichtlijn in beginsel verboden
 - - handelingen die betrekking hebben op andere dieren en planten en op grond Habitatrichtlijn in beginsel zijn verboden
- - handelingen met nadelige gevolgen voor niet-richtlijnsoorten (“nationale soorten”)
 - - paar specifieke handelingen, zoals uitzetten dieren in het wild en bijvoeren groot wild

Bescherming en bestrijding

Soortenbescherming

- Vergunningvrije gevallen (Hfst 11 Bal)
- Vrijstelling voor veel voorkomende gevallen →
- - bijvoorbeeld groenbeheer / bouwactiviteiten verricht overeenkomstig door overheid, sector of ander maatschappelijk verband opgestelde **gedragscode**
- Gedragscode aangewezen in Omgevingsregeling
- Voor nu vastgestelde gedragscode geldt overgangsrecht
- Vrijstelling voor bestrijding door grondgebruiker van dieren of planten die schade toebrengen aan eigendom, gewassen of flora en fauna

- Landelijke Schadesoorten via ministeriele regeling (11.43 Bal)
- Provinciale schadesoorten via omgevingsverordening -> ook mogelijkheid om gemeenten onder voorwaarden bestrijding toe te staan
- Vergunningchecks in Omgevingsloket
<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/actueel/nieuws/2022/november/nieuwe-vergunningchecks-natuur-toegevoegd/>

veilig voldoende schoon water

Omgevingswet en natuur - graverij

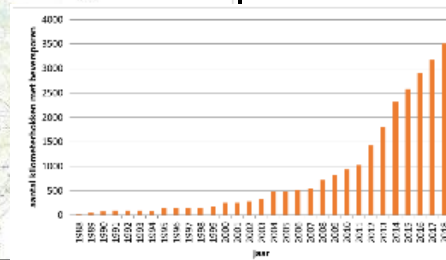
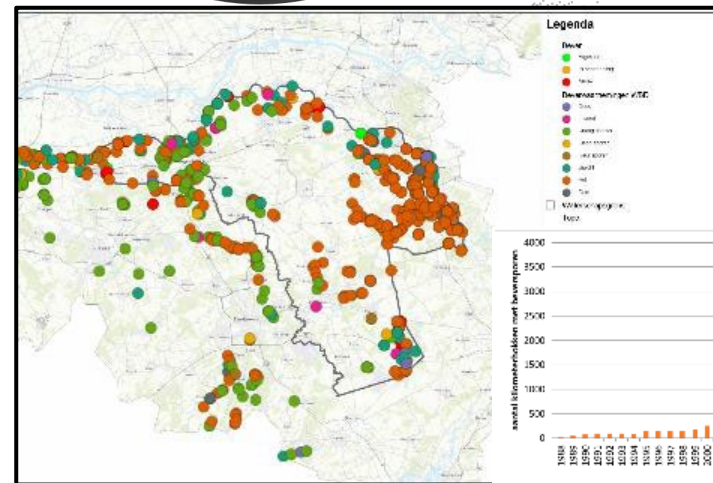
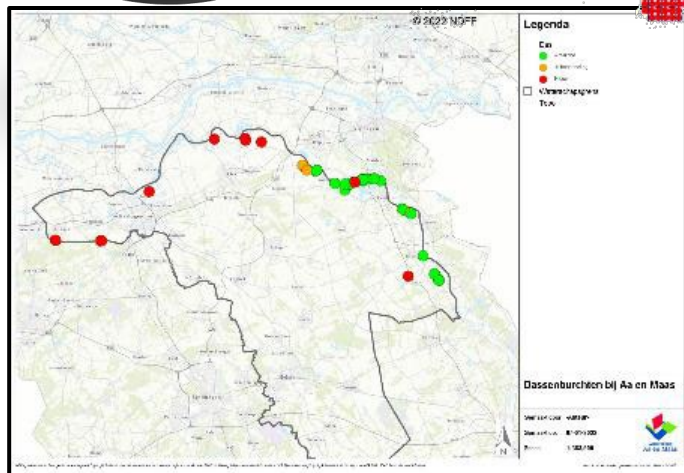
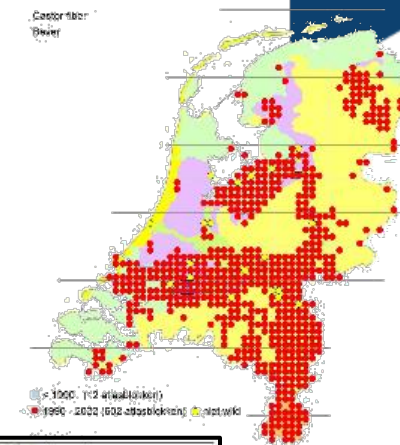
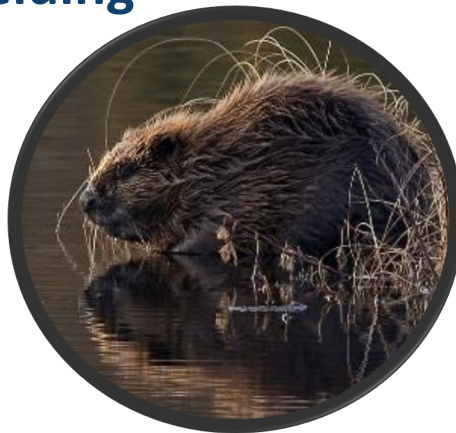
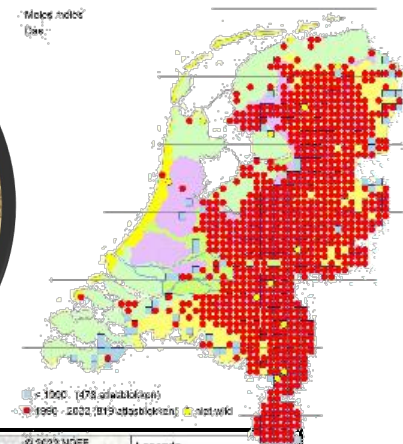
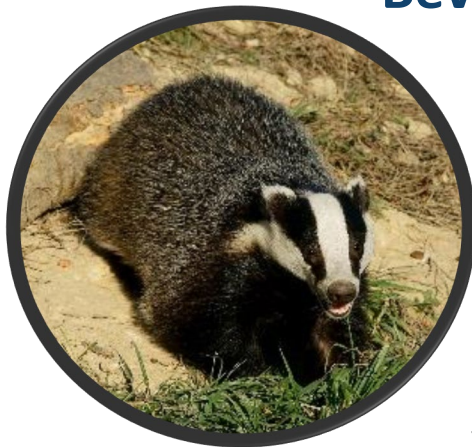
7 december 2022

Maaïke van Roij en Hanneke Kloosterboer – waterschap Aa en Maas

12-
dec-22

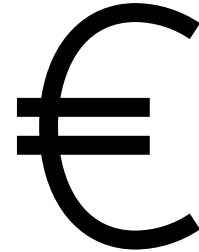

Bever en das - verspreiding

Wat zijn de uitdagingen?

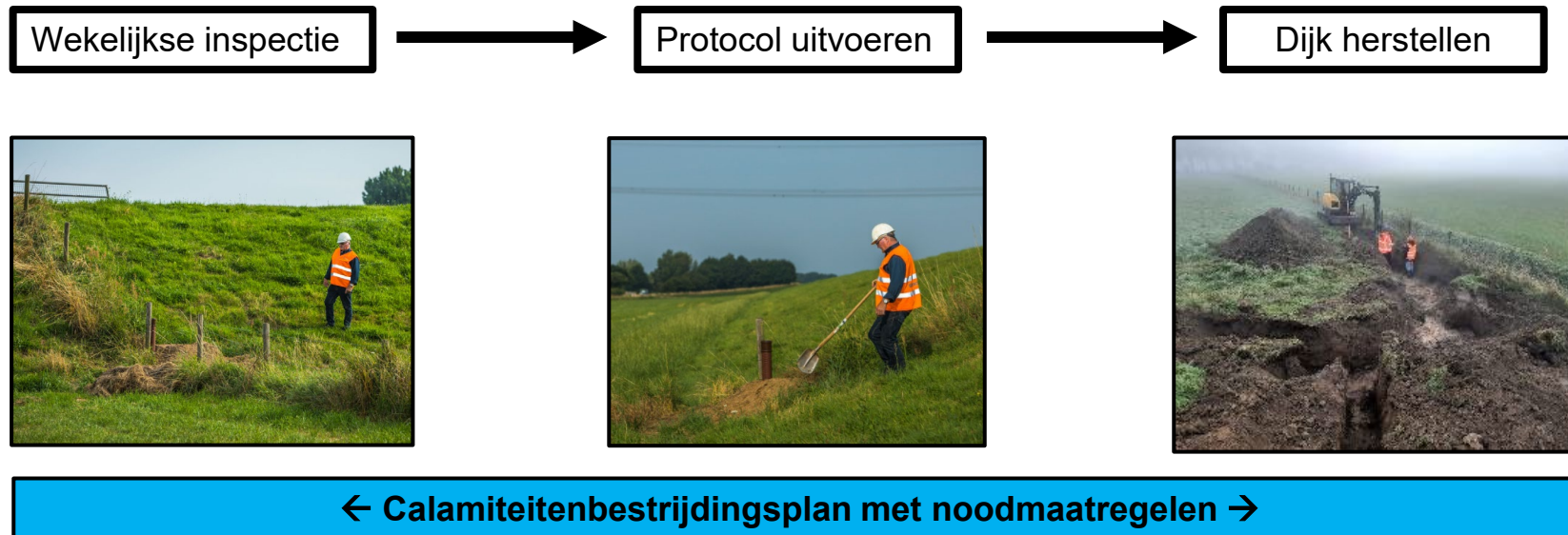
Handelingsperspectief

- Wet natuurbescherming en Waterwet
- Werken conform dassenprotocol en beverprotocol → basis voor ontheffing
- Provinciaal beverbeleid recent aangepast:
 - O.b.v. breed gedragen advies FBE
 - Mogelijkheid tot afschot als noodoplossing
 - Actualiseren beverprotocol
- Korte lijnen met FBE en ODBN

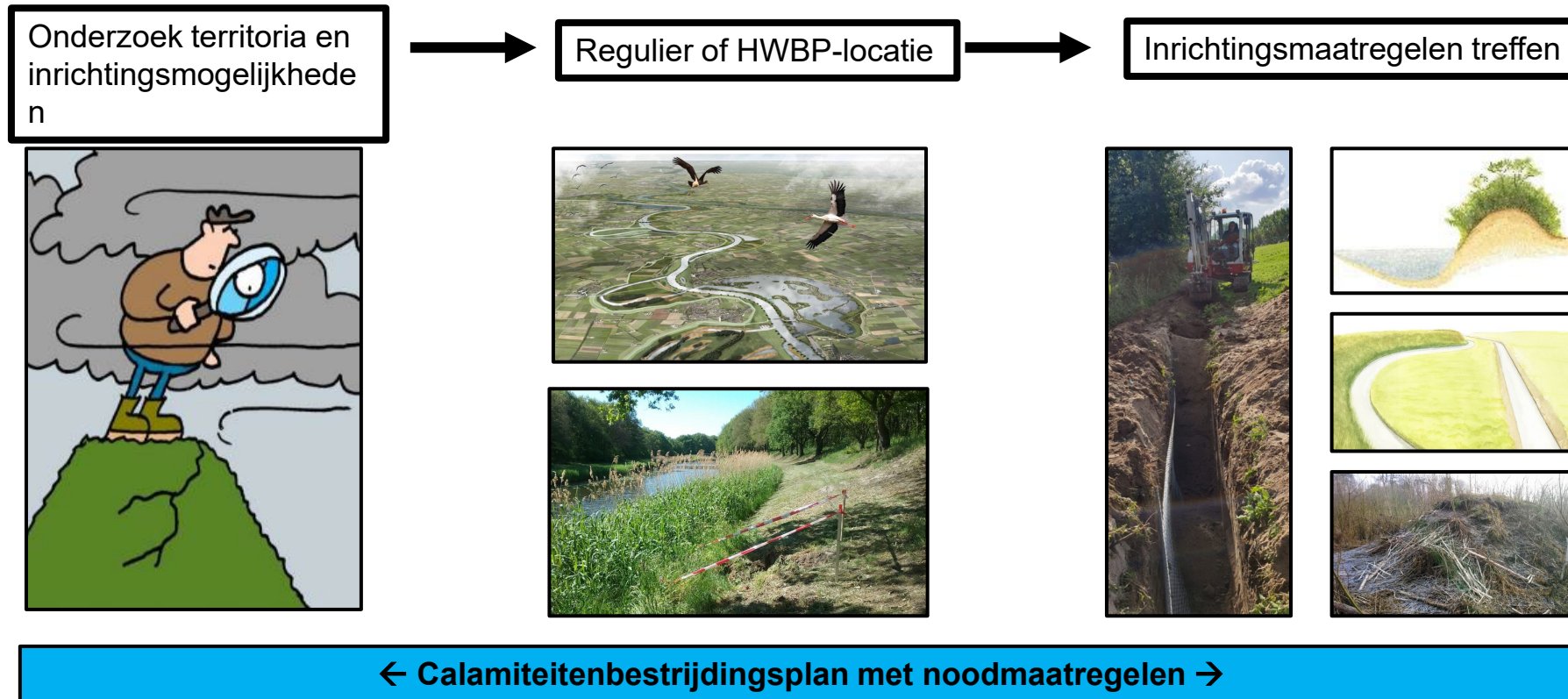

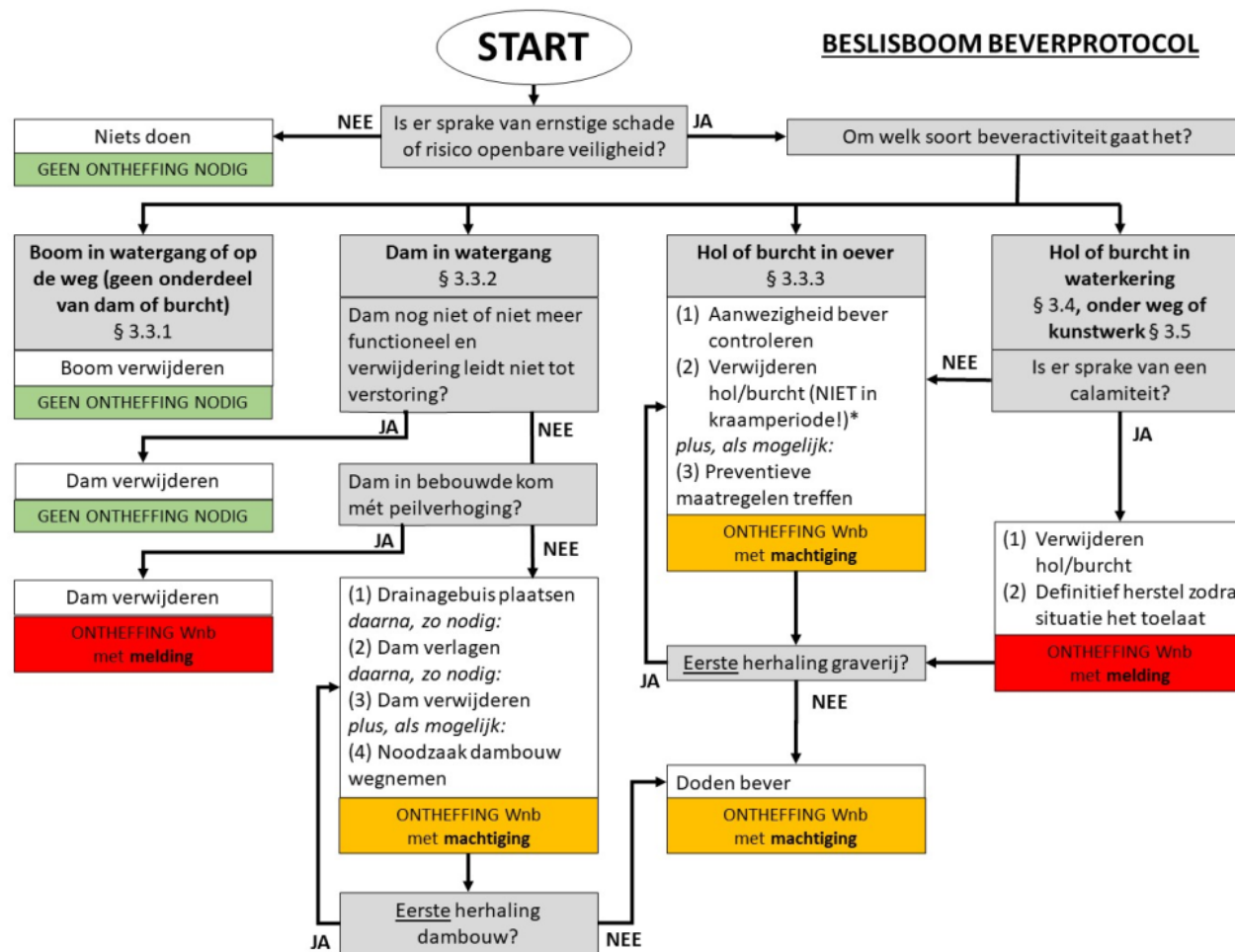
Aanpak waterkeringen: spoor 1 reactief – snel ingrijpen

Aanpak waterkeringen: spoor 2 proactief - gebiedsinrichting

Tot slot

Factsheet volgt

Gebruik www.iplo.nl! Bezoek de website, stel vragen aan de helpdesk

Alle eerdere webinars per organisatie:

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ondersteuning/webinar-training/webcolleges-webinars/webinars/>

Eerdere webinars over natuur:

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ondersteuning/webinar-training/webcolleges-webinars/webinars/webinar-introductie-aanvullingsspoor-natuur/>

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ondersteuning/webinar-training/webcolleges-webinars/webinars/webinar-verdieping-aanvullingsspoor-natuur/>

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ondersteuning/webinar-training/webcolleges-webinars/webinars/webinar-betekent-omgevingswet-natuur/>

Roeien met nieuwe riemen:

<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/ondersteuning/webinar-training/webcolleges-webinars/webinars/webinar-roeien-nieuwe-riemen/>